

תפ"ח (באר שבע) 23365-12-22 - מדינת ישראל נ' אמיר אלקרינאוי

תפ"ח (באר-שבע) 23365-12-22 - מדינת ישראל נ' אמיר אלקרינאוי מחוזי באר-שבע

תפ"ח (באר-שבע) 23365-12-22

מדינת ישראל

נגד

אמיר אלקרינאוי

ע"י ב"כ עו"ד שי שורר

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[06.04.2025]

לפני כבוד השופטת גילת שלו - אב"ד

כבוד השופט איתי ברסלר-גונן

כבוד השופטת פאני גילת כהן

גזר דין

השופט איתי ברסלר-גונן

ההרשעה ונסיבות המקרה

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירה של מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק") בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן: "חוק הטרור"); ועוד הורשע בהסתייעות ברכב לביצוע פשע, לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961.

2. העבירות מושא האישום בוצעו ביום 24.11.2022, אולם קדם להן אירוע שהתרחש יומיים קודם לכן, ואשר היווה את הרקע לביצוען:

כך, ביום 22.11.2022, בשעות הבוקר, הגיע הנאשם במסגרת עבודתו לרחוב בבאר שבע, כשהוא נוהג במשאית המובילה אספלט (להלן: "המשאית"), והעמיד את המשאית בכניסה לחניה של אחד הבניינים ברחוב, באופן שחסם את הכניסה לחניה. באותה שעה, הגיע ר' עם רכבו לחניה וצפר לנאשם מספר פעמים על מנת שיזיז את המשאית. משראה כי הנאשם אינו מגיב לצפירות, ירד ר' מרכבו, ניגש לעבר המשאית ודפק בדלת המשאית. בתגובה לכך פתח הנאשם את דלת המשאית וירק על ר', ובמקום התגלע ויכוח בין הנאשם לר', תוך שר' אומר לנאשם "יערבי זבל, מגיע לך כדור בראש" או מילים דומות לכך. הנאשם ירד מהמשאית לכיוונו של ר', שאל אותו "למה ככה? תוציא את האקדח" או מילים דומות לכך. בתגובה עזב ר' את המקום, נכנס לרכבו ונסע לעבר החניה בבניין. בשלב זה הוציא הנאשם את מכשיר הטלפון הנייד שלו, הפעיל את המצלמה והחל לצלם סרטון, הלך לכיוון בו חנה ר' ומשהגיע אליו החל להתעמת עם ר' ולהטיח בו כי איים עליו שירה בו עם אקדח. במעמד הנ"ל, התקשר ר' למשטרה וביקש שיגיעו למקום.

לאחר מספר דקות, הגיעו שוטרים למקום, וכיוון שהנאשם התעקש להגיש תלונה נגד ר', עוכבו השניים לחקירה ונלקחו לתחנת המשטרה. בסיום חקירתו במשטרה, הנאשם, אשר כעס על טיפולה של המשטרה באירוע, נכנס לחשבון הטיקטוק שלו, והעלה סרטון בו פנה לאזרחי המדינה הבדואים ואמר, בין היתר: "אתם צריכים להיות מוכנים לכל רגע, לכל איום, כל אחד צריך לשמור על עצמו, אנחנו כאן במדינה גזענית... והמשטרה לא עושה את העבודה... אף אחד שלא יחכה למשטרה, לא מחכה שאם יקבל איומים כמו שאני קיבלתי ושחררו את הבן אדם, אף אחד שלא יחכה למשטרה שיעשה מה שיש לו בראש כמו שהם לוקחים את החוק לידיים... אנחנו אם תכבדו אותנו נכבד אתכם, לא תכבדו אותנו אתם תסבלו, אתם תסבלו, זה לא איום אבל אנחנו, על עצמנו, על הכבוד שלנו ועל החיים שלנו, ועל הכבוד אנחנו מוכנים לוותר על החיים שלנו". ברקע הסרטון, כתב הנאשם: "מזהיר כל בדואי שיהיה זהיר ולא להמתין למשטרה שתומכת באזרחים היהודים קח את מה שמגיע לך שיש כבוד החיים זולים".

למחרת, בתאריך 23.11.22, העלה הנאשם את הסרטון המתעד את האירוע עם ר' לחשבון הטיקטוק שלו, כאשר ברקע הסרטון כתב: "כל בדואי שיהיה זהיר וייקח את מה שמגיע לו בידו כי המשטרה הגיעה ולא עשתה לו כלום". באותו יום, העלה הנאשם סרטון נוסף לחשבון הטיקטוק שלו, בו אמר, בין היתר: "אבל וואלה כשזה נוגע לכבוד שלי גם אם נשמתי תלך אני לא מוותר על הכבוד שלי וכפי שאומר הפתגם אצל הבדואים אחרי 40 שנה הבן אדם נוקם ואני לא נוקם אבל אני אכאיב לבן אדם הזה... אני לא מפחד יבוא הזמן שאני אקח את המגיע לי וכולם יראו את הסרטון אינשאללה יגיע לשב"כ ולמשלה... הכבוד שלנו בארץ הזו החיים יהיו זולים עבורו... אני מדבר על החיים שלי אבל אם החיים שלי ילכו לא אכפת לי אבל בצדק ולא בשקר...". ברקע הסרטון כתב הנאשם: "האינטרס שלכם לא על הגב שלי כשמדובר בכבוד החיים זולים".

בעקבות המתואר לעיל (להלן: "האירוע המקדים"), גמלה בליבו של הנאשם החלטה לבצע מעשה טרור - להוציא אל הפועל פיגוע דריסה נגד אזרח ממוצא יהודי ולגרום לו לחבלה בכוונה מחמירה, וזאת מתוך מניע לאומני ובמטרה לעורר פחד או בהלה בציבור (להלן: "הפיגוע").

למחרת, ביום 24.11.2022, בשעה 08:00 או בסמוך לכך, יצא הנאשם מביתו כאשר הוא נוהג ברכבו מסוג קיה ריו (להלן: "הרכב") ונסע בכביש 25 לכיוון העיר באר שבע, במטרה להוציא אל הפועל את הפיגוע. בשעה 08:41 הגיע הנאשם לצומת הרחובות האצ"ל-טוביה-אילן רמון בכניסה לבאר שבע, פנה עם רכבו ימינה לרחוב אילן רמון, והמשיך לנסוע לכיוון בית הספר הטכני של חיל האוויר הנמצא בהמשך הרחוב (להלן: "בית הספר הטכני"). באותה שעה, עשה מ' (להלן: "הנפגע") את דרכו לעבר בית הספר הטכני בו הוא לומד, כשהוא לבוש במדי חיל האוויר של צה"ל. לאחר שירד בתחנת האוטובוס ליד צומת הרחובות לאה רבין - אילן רמון (המכונה "צומת הקאנטרי"), החל הנפגע ללכת על המדרכה השמאלית ברחוב אילן רמון לכיוון בית הספר הטכני, כאשר בשלב מסוים חצה את מעבר החצייה שנמצא בכיכר אילן רמון (המכונה "כיכר המטוס" וכך תכונה להלן) משמאל לימין לעבר המדרכה הימנית ברחוב אילן רמון. בסמוך לאחר שפנה ימינה עם רכבו לרחוב אילן רמון, הבחין הנאשם בכך שהנפגע מסיים לחצות את מעבר החצייה, עולה על המדרכה הימנית וצועד בה מכיוון כיכר המטוס לכיוון בית הספר הטכני. בשלב זה החליט הנאשם לדרוס את הנפגע ולגרום לו חבלה בכוונה מחמירה.

בהמשך לאמור, תוך כדי הנסיעה ברחוב אילן רמון, הגיע הנאשם עם רכבו לכיכר המטוס, וחלף אותה לכיוון בית הספר הטכני. מיד לאחר מכן, תוך כדי היציאה מהמסלול המעגלי של הכיכר, במקום שבו סומן על גבי הכביש מעבר חצייה ועקב כך קיים שיפוע המאפשר עליה נוחה ממעבר החצייה אל המדרכה, הסיט הנאשם את רכבו בחדות ימינה, האיץ את מהירות נסיעתו ועלה עם רכבו על המדרכה. מיד לאחר שעלה הרכב על המדרכה, הסיט הנאשם את רכבו שמאלה, הפנה את חזיתו לעבר הנפגע והאיץ פעם נוספת את הרכב עד שפגע בעוצמה רבה בנפגע עם חלקו הקדמי של הרכב, וזאת כאשר גבו של הנפגע מופנה אל הכיוון ממנו הגיע הנאשם. כתוצאה מפגיעת הרכב, התרומם גופו של הנפגע באוויר והוטח בחלקו הקדמי של הרכב, תוך שהוא מתגלגל על השמשה הקדמית ומגיע עד לגג הרכב, ומשם נזרק גופו קדימה לעבר מכסה המנוע עד אשר הוטח אל הכביש - כל זאת כאשר הנאשם ממשיך בנסיעה. לאחר נפילת הנפגע אל הכביש, המשיך הנאשם בנסיעה תוך שהוא מותיר את הנפגע שרוע על הכביש כשהוא פצוע ומדמם. הנפגע ניסה לקום על רגליו אך בשל הפגיעה שנגרמה לו נפל חזרה על הכביש. לאחר כ-200 מטרים עזר הנאשם את רכבו, ירד ממנו ונשכב על הכביש עד שהגיעו שוטרים וכוחות ההצלה למקום. בשל עוצמת הפגיעה, נשברה השמשה הקדמית של הרכב ונגרמו לרכב נזקים נוספים.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, פונה הנפגע לבית החולים "סורוקה" שם התברר כי נגרמו לו הנזקים הבאים: שבר פתוח בעצם שוק שמאל, דפורמציה בשוק דיסטאלית - שני פצעים, האחד בגודל 2 ס"מ בקדמת השוק והשני כ-4 ס"מ עם עצם חשופה, וכן שבר פריקה של כתף ימין. הנפגע נותח תחת הרדמה כללית ואושפז עד ליום 27.11.2022 ולאחר מכן שוחרר מבית החולים כשהוא מתנייד בכיסא גלגלים וזקוק להמשך טיפול פיזיותרפיה.

3. יצוין, כי תחילה הועמד הנאשם לדין בעבירה של מעשה טרור של ניסיון לרצח, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והסתיעות ברכב לביצוע פשע, הוא כפר במיוחס לו, ונשמעו מרבית עדי התביעה. בשלב מסוים, קרוב לסיימה של פרשת התביעה, ולאחר שהתנהל בין הצדדים הליך גישור בפני כב' הנשיא, הציגו הצדדים ביום 2.7.2024 הסדר טיעון, במסגרתו הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן כאמור לעיל, ללא הסכמה בין הצדדים לעונש. לאחר הכרעת הדין הדיון נדחה לקבלת תסקיר לגבי הנאשם ותסקיר על נפגע העבירה, והטיעונים לעונש נשמעו ביום 14.1.2025.

במסגרת הסדר הטיעון, ולפי הסכמת הצדדים, הצהירה ההגנה, והמאשימה הודיעה שלא תביא ראיות לסתור זאת, כי "על פי הראיות בתיק זה, ובתיק זה בלבד, הנאשם אינו חבר בארגון טרור ולא היה כאמור על פי הראיות הקיימות בתיק זה, מעורב בפעילות טרור כלשהי במהלך השנים. בתיק זה בו הורשע הנאשם כעת, לא נמצאו ראיות לקשרים שניהל הנאשם עם גורמי טרור כלשהם. ביחס למשפחת הנאשם, בתיק זה, ובתיק זה בלבד, לא נמצאו ראיות כלשהן להשפעה של משפחת הנאשם על מעשיו של הנאשם כפי שהם מתוארים בכתב האישום המתוקן, וכן לא נמצאו ראיות למעורבות כלשהי מצדם ביחס למעשי טרור, ככל שנבדקו בהקשר לתיק הנוכחי."

תמצית תסקיר נפגע העבירה

4. תסקיר נפגע העבירה מציג תמונה של אירוע חריג שפגע קשה במצבו הבריאותי של הנפגע (שהיה בעת האירוע נער צעיר כבן 17 - א.ב.ג.), זעזע אותו וערער את תפיסתו את העולם כמקום בטוח. על רקע הפגיעה, מאדם שחוה תחושת מסוגלות בהתמודדות עם קשיים, הפך הנפגע לרדוף תחושות של חרדה ופחד, והוא נותר חלש, כמעט "כבוי" וחש באופן מסוים אובדן של חייו והתנהלותו כפי שהכירם קודם לאירוע. הנפגע, שהיה בריא עד לאירוע, הוכר ע"י המל"ל כנכה וכנפגע פעולות איבה. הוא מצוי בתחילת דרכו הבוגרת, וכיום עסוק בהשלכות הפגיעה על חייו, כאשר הפגיעה הסיטה את מסלול חייו, שאיפותיו ותוכניותיו לעתיד; הוא מבין היום שחייו ניצלו בנס וכי יכולת השליטה על גורלו וחייו מצומצמת, ומתקשה בשלב זה להתחיל בפעולות להחלמה ושיקום בפן הרגשי.

התסקיר מפרט בהרחבה את קורות חייו של הנפגע ואת הקשר המשפחתי והתמיכה לה הוא זוכה ממשפחתו, כשבעקבות הפגיעה הוא הפך תלוי בהוריו ובאחותו במידה מסויימת. עולה כי הנפגע נמנע מלהגיע לדיונים בבית המשפט בשל הקושי הרגשי שמציף אותו. עוד מפורט בתסקיר האופן שבו פעל הנפגע בתושיה רבה במהלך האירוע, כשניסה להימנע מהפגיעה ולאחריה גם ניסה לקום על רגליו אך ללא הצלחה, ולמרות זאת גרר עצמו למדרכה סמוכה וניסה להזעיק עזרה.

אחד מגורמי הנזק קשור למצבו הרפואי של הנפגע, שסבל כאבים בשבועות הראשונים, היה מרותק למיטתו ונדרש לעזרה בפעולות בסיסיות; וגם לאחר מכן התנייד בכסא גלגלים ובהמשך נעזר בקביים. מצבו הרפואי והתמודדותו גררו תחושות רגשיות והשפעות נוספות על אורחות חייו ועל תפקודו שלא נפרטן כאן, על מנת לשמור על צנעת הפרט של הנפגע. תוארו הליכי השיקום והתמודדותו של הנפגע עם תוצאות הפגיעה. נציין כי גם היום, למעלה משנתיים לאחר האירוע, סובל הנפגע מכאבים וממוגבלות פיזית, והוא עדיין חווה תסמינים פוסט טראומטיים, ונזקק לשיקום פיסי ורגשי ולטיפולים פיזיותרפיים.

אופייה של הפגיעה הוביל את הנפגע לתחושות מתח, דריכות וחרדה, תחושת הבטחון והמוגנות הופרה וכך גם אמונתו של הנפגע שהוא יכול להתנהל באופן חופשי ושלו במדינה בה הוא חי; והוא מצוי בתחושה שהוא עלול להיות נתון בסכנה תמידית, גם אם הוא בעצמו שומר על אורח חיים נורמטיבי. הנפגע חווה קשיים ביצירת קשרים חברתיים חדשים ומגיב בחשדנות לאחרים, כשתחושותיו גרמו לצמצום מידת עצמאותו ולתלות שפיתח בבני משפחתו. כאמור, הנפגע נדרש עדיין לעיבוד רגשי של חוויית הטראומה כחלק מהליך שיקומו.

עורכת התסקיר סיכמה כי -

"הפגיעה במסגרת אירוע טרור, לוותה במפגש אכזרי ובלתי צפוי, עם חוויה מוחשית של סכנת חיים וחשיפה לפגיעות ועוינות ואף לאימת מוות. לפגיעה השלכות מרחיקות לכת על חייו של מ' בהיבט הרפואי והרגשי, סביב גילו הצעיר והפגיעה בהשגת משימות ושלבים המאפיינים גיל זה. תכני הפגיעה פגעו להערכתנו, בחוסנו הנפשי של מ' ובדימויו העצמי, מותירים אותו בתחושת חוסר אונים, צמצום השליטה על חייו, כשהוא חווה תסמינים נוספים המאפיינים את הפרעת הדחק פוסט טראומה. יחד עם זאת, וכניסיונות להגן על עצמו מפני משמעות הפגיעה ולשמר שגרת חיים מתפקדת, תוך צמצום מגע עם תכנים מערערים של פחד וחוסר שליטה על גורלו, התרשמנו כי מ' משקיע מאמצים לשוב להתנהלותו קודם אירוע הפגיעה, ולהמשיך במסלול חייו, ולהגשמת שאיפותיו".

נוכח השלכות הפגיעה וכמסר של הכרה משפטית וחברתית בנפגע, המליצה עורכת התסקיר להשית על הנאשם פיצוי כספי משמעותי עבור הנפגע, בו יוכל לעשות שימוש לצרכי שיקומו בכל דרך שיבחר.

תמצית תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם

5. הנאשם כבן 41, נשוי ואב לחמישה ילדים בגילים 4-19. בעל 12 שנות לימוד ותעודת בגרות מלאה. נסקרו קורות חייו ומשפחתו, וכן שלבי התפתחותו התעסוקתית לאורך השנים. בתמצית נציין, כי טרם מעצרו עבד הנאשם כנהג משאית ואף התנדב במד"א כשלוש שנים והוא תיאר סיפוק והצלחה מכך. משפחתו תוארה כקרובה, מלוכדת, יצרנית ונורמטיבית, וחלק מבני משפחתו של הנאשם משרתים בצה"ל גם בימים אלו. בשל צנעת הפרט לא נפרט פרטים רפואיים של בני המשפחה שצויינו בתסקיר, ואשר נזקקו לסיועו של הנאשם. נציין כי בני משפחתו של הנאשם מתקשים להאמין שביצע באופן מכוון את העבירות בהן הורשע.

במסגרת דבריו של הנאשם לשירות המבחן, הוא התקשה לקחת אחריות על מעשיו וטען כי מדובר בתאונת דרכים ולא בדריסה מכוונת, וכי הודה בעבירות לצורך סיום ההליך המשפטי. עם זאת, הנאשם הביע צער וחרטה על האירועים ועל הפגיעה בנפגע. הנאשם שיתף כי בתקופה שקדמה לאירוע, הוא היה במצב רגשי קשה מאוד בשל מצבה הרפואי של בתו ומצוקה כלכלית שהתלוותה לכך; וכי ביום האירוע המקדים חש השפלה וכעס בשל הוויכוח בינו ובין ר' ובשל הטיפול המשטירתי שקיבל, מה שהביא להעלאת הסרטונים בטיקטוק. הנאשם שלל כל כוונה להסלמה, הסתה והשפעה על אחרים, באמצעות הסרטונים שהעלה למדיה; ולדבריו רק שיתף את תחושותיו ודעותיו ממקום כואב של פגיעה אישית. הנאשם שלל קשר בין הסרטונים לאירוע הדריסה, ואף חזר על טענותיו במהלך ההליך לפיהן מדובר בתאונת דרכים ולא בפיגוע טרור, וציין כי לאחר האירוע עצר את רכבו והמתין למשטרה, וביקש מעוברי אורח לסייע לנפגע.

הנאשם גינה כל התנהגות אלימה, שלל סכסוכים עם אחרים וטען כי אינו חבר בארגון טרור. עוד הביע הנאשם, בפני קצינת המבחן, עמדות פרו ישראליות, תחושת שייכות למדינה ולחברה הישראלית, שיתף כי תמך בן משפחתו להתגייס לתפקיד קרבי בצבא, וכן תיאר קשריו עם חברים יהודיים שעמם הוא עובד. בהקשר זה, תיאר הנאשם את תחושת הבושה, הפחד והקושי כתוצאה ממעצרו בכלא בטחוני, ותיאר כי הוא חש חוסר שייכות בשל כך שהוא "ישן עם האויבים".

כגורמי סיכוי ציין שירות המבחן, כי מדובר באדם נעדר עבר פלילי, שגדל במשפחה נורמטיבית ותומכת חוק, אשר למרות הקשיים הכלכליים והרגשיים שחווה מילדות, הצליח להשתלב בפן הלימודי, המקצועי וההתנדבותי; וכי הנאשם מבטא שאיפות ומטרות נורמטיביות לעתיד, מביע דאגה ואחריות כלפי משפחת מוצאו וכלפי משפחתו הגרעינית וניכר כי המעצר וההליכים המשפטיים מהווים גורמים מרתיעים ומציבי גבולות עבורו.

כגורמי סיכון ציינו התמודדות הנאשם עם מצוקה כלכלית מילדות ובעיות רפואיות שונות; הקושי של הנאשם להתפתח ולהתקדם בשל קשיים רבים הגורמים לו לבטחון עצמי ירוד, תחושת תסכול, חוויה של חוסר הצלחה ותחושת נחיתות תמידית; ותחושת קיפוח וחוסר צדק וכעס ביחס לגורמי החוק, על אף רצונו של הנאשם להרגיש שייך ולהיות חלק ממדינת ישראל. שירות המבחן התרשם כי אירועים מהתקופה שקדמה למעצרו, תאונה שעברה בתו, המצוקה הכלכלית ותחושת הכעס וההשפלה שחש מהשוטרים, הובילו לסערת רגשות וקבלת החלטות שגויה מצדו של הנאשם. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה לבחון לעומק את הנסיבות שהובילו אותו לביצוע העבירות, ואת מצבי הסיכון בהם הוא עלול להימצא; וכי הנאשם מתקשה לערוך בדיקה עצמית ביקורתית ולבחון התנהגות פורצת גבולות. שירות המבחן ציין עוד, כי הפער המשמעותי בין הצגתו העצמית של הנאשם כאדם בעל עמדות מתונות וניטרליות, לבין האישומים המיוחסים לו מהווה סיכון משמעותי בעניינו.

בשים לב לכל האמור, העריך שירות המבחן כי במצבי לחץ רגשיים וכלכליים ובשילוב אירועים המעצימים בנאשם תחושות של אפליה וקיפוח שחש, הוא עלול להתקשות בהצבת גבולות פנימיים ובקבלת החלטות שקולות, ועלול לפעול באופן אימפולסיבי. נוכח כך, המליץ שירות המבחן להשית על הנאשם ענישה מוחשית שתבהיר לו את חומרת מעשיו ותיקח בחשבון את תקופת מעצרו עד כה, ותהווה ענישה מרתיעה ומציבה גבולות עבורו. תמצית הטיעונים לעונש ראיות ההגנה לעונש

6. ההגנה העידה במסגרת פרשת העונש את מר אסמעאל אלקרינאוי, בן משפחתו של הנאשם. מר אלקרינאוי תיאר כי ביום ה- 7.10.2023 יצא יחד עם חבריו, על דעת עצמם, לחלץ ולהציל נפשות ממסיבת הנובה ומקיבוץ בארי, תחת ההתקפה הרצחנית שהיתה בגבול הדרומי של המדינה, וכי הם חילצו עשרות נפשות שהיו במצוקה, מבלי לשאול האם הם יהודים או ערבים. הוא סיפר כי רבות נכתב על מעשיהם והם קיבלו תעודת הוקרה ואות גבורה מנשיא המדינה. מר אלקרינאוי העיד כי הוא מכיר את הנאשם כאדם טוב, שאוהב את העם היהודי, תומך ועוזר ליהודים, כמו כל בני משפחתו, שהיא משפחה מכובדת, אשר בניה משרתים בצבא, במשמר הגבול ובמשטרה. לדבריו, במשפחתו אין אנשי טרור, כי אם אנשים החיים פה בשלום, אוהבים את היהודים ורוצים להמשיך לחיות בשלום. תמצית טיעוני המאשימה לעונש

7. ב"כ המאשימה הגישה את עיקר טיעוניה לעונש בכתב, ובהם עמדה על נסיבות האירועים כפי שפורטו בכתב האישום ועל הערכים המוגנים שבבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם, כמו גם מצוותו של המחוקק להחמיר בענישה של מבצעי עבירות טרור. ב"כ המאשימה הפנתה לסרטוני האירוע [ת/9א ו-ת/49א] מהם ניתן ללמוד על אופן נסיעתו של הנאשם ועל אופן הפגיעה בנפגע, והפנתה לרקע לביצוע העבירות על ידו כעולה מכתב האישום המתוקן. עוד הפנתה ב"כ המאשימה לתסקיר נפגע העבירה ולנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו לנפגע בשל הפגיעה בו; וטענה כי מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים גבוהה מאוד, כיוון שבחר לפגוע באופן לא מרוסן ואכזרי בבחור צעיר רק משום שלבש מדי צה"ל.

ב"כ המאשימה ביקשה לתת דגש להתפתחות האירועים, החל באירוע המקדים שהוא גרם לו, אשר יצר אצל הנאשם זעם בשל הטיפול הלקוי שחש שקיבל מהמשטרה, ונטען כי הנאשם לא חדל ממעשיו הרעים באירוע המקדים ולקח את החוק לידיים, המשיך והעלה ללא חשש סרטונים לטיקטוק בהם קרא לאזרחי המדינה הבדואים לקחת את החוק לידיים; וציינה כי ניכר שמעשיו באירוע המקדים הם המשך ישיר לזלזול המוחלט של הנאשם בכבוד האדם, בשלטון החוק ובמדינה. לטענת ב"כ המאשימה, אין נסיבות מקלות הקשורות בביצוע העבירות, אשר בוצעו לאחר תכנון שהתבשל במוחו של הנאשם בשל האירוע המקדים, כשהוא מוציא לפועל פיגוע טרור המכוון נגד אדם ממוצא יהודי, ודורס את הנפגע שנקרה בדרכו, דריסה אכזרית ובעלת תוצאות קשות. ב"כ המאשימה ביקשה לתת משקל לכך שהנאשם פעל באופן עצמאי ומכוון, גילה שליטה על מעשיו, הבין את משמעותם והשלכותיהם ובחר לפעול ולפגוע בבטחונם של אזרחי וחיילי המדינה במטרה להטיל מורא ופחד ולהרתיע את הרשויות. עוד נטען כי הנזק שנגרם והנזק הפוטנציאלי הוא קטלני ועצום, וכי בדרך נס נפגע העבירה לא קיפח את חייו.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה ולמדיניות הענישה הנוהגת לשיטתה, הן באופן כללי ביחס לעבירות טרור והן למקרים שלטענתה דומים לענייננו, אם כי נטען שאין בנמצא עדיין מספיק פסקי דין דומים בנסיבותיהם בהתייחס לעבירות שבוצעו לאחר חקיקת חוק הטרור. ב"כ המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונש הולם שינוע בין 17 ל- 21 שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית; והדגישה כי אמנם הפסיקה שצירפה אינה הולמת את עתירתה לעונש, אך המצב הקשה שבו מצויה מדינת ישראל, ההתמודדות הבלתי פוסקת עם מעשי טרור, התכנון וגיבוש ההחלטה אצל הנאשם לאחר ליבוי יצריו ברשת החברתית, הנזק שהיה עשוי להיגרם והנזק שנגרם בפועל, כל אלה מחייבים את החמרת הענישה בעניין שלפנינו.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ציינה ב"כ המאשימה את גילו של הנאשם, היותו נעדר עבר פלילי, והודאתו של הנאשם בסמוך ממש לפני סיום פרשת התביעה. ב"כ המאשימה הפנתה להמלצת שירות המבחן לענישה מוחשית, והוסיפה וטענה כי אין בנסיבותיו של הנאשם הצדקה להקלה בעונשו וכי יש חומרה יתרה בכך שאזרח המדינה כמו הנאשם פועל נגדה. ב"כ המאשימה טענה כי עובדת הימצאותו בתקופת מלחמה מחייבת נקיטת יד קשה ומרתיעה כלפי כל מי שמבצע מעשי טרור וכלפי כל הקמים עלינו לכלותינו, בין אם מעשי הטרור מבוצעים על ידי ארגון טרור ובין אם על ידי מפגע בודד, ועל כן יש לתת את הבכורה לשיקולי הרתעת הרבים, ההגנה ובטחון לשלום הציבור. במכלול השיקולים, עתרה ב"כ המאשימה לגזור את דינו של הנאשם בשליש התחתון של מתחם העונש ולהשית עליו עונש של 18 שנות מאסר בפועל, לצד מאסר ארוך ומרתיע, פסילת רישיון נהיגה, פסילה על תנאי, חילוט או השמדה של הרכב מושא העבירה, ופיצוי משמעותי לקרבן העבירה. תמצית טיעוני ב"כ הנאשם לעונש

8. ב"כ הנאשם טען תחילה בעל פה ולאחר מכן הוסיף טיעונים בכתב ברשות בית המשפט. בפתח דבריו הבהיר הסנגור כי הנאשם אינו חוזר בו מהודאתו בכתב האישום המתוקן, על אף האמור בתסקיר שירות המבחן. לטענת הסנגור, טיעוני המאשימה ועתירתה לעונש אינם משקפים את הסדר הטיעון, ובכלל זה את הצהרת הצדדים במסגרת הסדר הטיעון (כפי שצוטט לעיל), ואת עדות האחראי על החקירה בשב"כ על כך שהנאשם אינו משוייך לארגון טרור. על כן, כך נטען, אין זה המקרה להחמיר בענישה. בטיעונו בכתב טען הסנגור, כי המאשימה חרגה בטיעוניה מעובדות כתב האישום המתוקן ונתנה פרשנות קיצונית לתיאור העובדתי, ובכלל זה טענתה שמדובר במספר אירועים, שהנאשם "אשם" באירוע המקדים וכי הוא נמלט מהמקום לאחר ביצוע העבירות.

בדבריו בדיון ובטיעונו הכתובים, הסנגור הבהיר כי הגם שהוא אינו חותר בטיעונו תחת הודאת הנאשם במעשה טרור, יש לקבוע כי מעשה הטרור שביצע הנאשם, נמצא ברף נמוך של מעשי הטרור וכי אין מדובר במעשה טרור "קלאסי" שבוצע ממניעים לאומניים או משנאה למדינת ישראל. הסנגור טען, כי במכלול הראיות שנשמעו בתיק לא הוצגו כל ראיות לתכנון או למעשי הכנה מוקדמים, לקריאת תיגר נגד המדינה, להסתה או להחזקת חומרי הסתה כלשהם. הסנגור הפנה לתסקיר שירות המבחן וביקש ללמוד ממנו כי הנאשם מגנה התנהגות אלימה, אוהב את המדינה ותומך בבני משפחתו המשרתים בצה"ל. לטענת הסנגור, גם הסרטונים בטיקטוק היו 9 חודשים לפני האירוע ודווקא הסרטונים המאוחרים יותר של הנאשם הביעו תמיכה בראש הממשלה ובשר בן גביר [יצוין כבר כעת כי טענה זו סותרת את האמור בכתב האישום המתוקן וכי הסרטונים שהעלה הנאשם בטיקטוק, כמתואר בכתב האישום הועלו יומיים ויום לפני האירוע].

הסנגור הפנה אף הוא לסרטוני האירוע וטען כי התנהגותו של הנאשם לאחר האירוע ובכלל זה הסרטונים המראים כי הנאשם יצא מהרכב אחרי 150 מ', פרס על הרצפה וקרא בעצמו לעזרה, מלמדים, כי הנאשם לא נמלט; ועל כן טען כי נסיבות ביצוע המעשה מצויות ברף נמוך ביותר. הסנגור הפנה לפסיקה מטעמו וטען כי יש לקבוע מתחם עונש הולם שבין 2 ל-5 שנות מאסר בפועל ולגזור את דינו של הנאשם באמצע המתחם, וזאת כיוון שלקח אחריות.

הסנגור ביקש לתת משקל להשתלשלות ההליך הפלילי עצמו, שהחל בייחוס עבירה של מעשה טרור של ניסיון לרצח והסתיים בתיקון סעיף העבירה העיקרי לעבירה של מעשה טרור של חבלה בנסיבות מחמירות. לטענת הסנגור, המו"מ בין הצדדים החל עוד לפני טבח ה- 7.10.23, והטבח הביא לחזרת המאשימה מהסדר קודם שהושג ולשמיעת הראיות והקשה על ניהול המו"מ, אך בסופו של דבר המדינה הגיעה להסדר הטיעון, ולדברי הסנגור "אם זה היה באמת דומה לאותו טרוריסט... אסור להם היה לחזור ולהגיע להסדר טיעון". עוד טען הסנגור לפגיעה בזכויות הנאשם בכך שלא נכח פיזית באולם בית המשפט בחלק ניכר של ההליך (נוכח חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים (הוראת שעה - חרבות ברזל), תשפ"ד-2023 - א.ב.ג.), ובכך שהופרה הבטחה שלטונית בעצם אי ההגעה להסדר בתחילת ההליך. לטענת הסנגור, על אף הפרת הבטחה השלטונית, הנאשם בחר שלא לנקוט הליך משפטי נפרד אלא לנהל את התיק אך גם במהלך ניהול התיק הפרה המאשימה את זכויותיו, כפי שהדברים באו לידי ביטוי, כך לטענת הסנגור, בפרוטוקולים, ובכלל זה הוספת חומרי חקירה מספר פעמים ובקשת המאשימה לתקן את כתב האישום ולהוסיף כעדים חוקרי שב"כ. לכל אלה, כך טען הסנגור, יש לתת משקל במסגרת השיקולים שאינם קשורים בביצוע העבירה.

עוד במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ומעבר לטענות הנוגעות לאופן ניהול ההליך הפלילי, ביקש הסנגור, בטיעונו הכתובים, לתת משקל לגילו של הנאשם, למצבו המשפחתי, להיעדר עבר פלילי, לנסיבות הכלכליות של המשפחה והרפואיות של בני המשפחה התלויים בנאשם. נטען כי יש לתת משקל לנטילת האחריות של הנאשם, ובהקשר זה טען הסנגור כי אמנם הנאשם ניהל את משפטו עד להסדר הטיעון אולם ניהול המשפט נכפה על הנאשם, ועם זאת היה בכך כדי להביא בפני בית המשפט את התמונה הכוללת אודות נסיבות המעשה והעושה, ובכל מקרה הנאשם מודה ולוקח אחריות על המעשה.

הסנגור הפנה למסמך רפואי מיום 23.11.2022 (יום קודם לאירוע; ת/36א - א.ב.ג.) וביקש לתת משקל גם למצבו הנפשי של הנאשם בימים שקדמו לאירוע. עוד ביקש הסנגור לתת משקל לתנאי הכליאה והמעצר הקשים ביותר (כך נטען) של הנאשם, כעצור בטחוני, שאינו זוכה לביקורים או לקשר טלפוני עם משפחתו ואף לא עם הסנגורים, והוא מנותק כמעט באופן כמעט מוחלט מהעולם החיצון. לטענת הסנגור, תנאים אלו הוחמרו עוד יותר מאז אירועי השביעי באוקטובר, ובהקשר לאלו נטען כי יש לנתק ניתוק מוחלט בין מעשיהם של בני הבליעל שביצעו את הטבח לבין מעשי הנאשם. הסניגור הוסיף וטען כי בשל העובדה שהנאשם אינו משתייך לאף ארגון או גוף טרור, ומנגד משפחתו מסייעת למדינת ישראל ובני משפחתו משרתים בצה"ל, הוא נפגע מאותם מחבלים השוהים אתו במקום מעצרו. במכלול כל שיקולים אלו, עתר הסנגור לגזור את דינו של הנאשם באמצע מתחם הענישה המוצע על ידו. דברי הנאשם

9. בפתח דבריו ביקש הנאשם להשתתף בצער החיילים והאזרחים שנרצחו במתקפת השבעה באוקטובר, ואמר כי ישראל היא הארץ של כולנו ואנו נמשיך להילחם ביד קשה כנגד כל מחבל או איום על המדינה. הנאשם ציין כי הוא תומך ואוהב את החיילים וכך גם תומך וגאה בבני משפחתו שמשרתים ושצפויים לשרת בצה"ל. הוא שיתף בתנאי מעצרו וציין כי הוא מצוי בתא עם מחבלים רבים אותם תיאר כ"חיות אדם", וכי "ממה ששמעתי בתא, יש אחד שרצח מעל 20 איש. מה אני עושה שם? אני פגוע פגיעת נפש קשה מאוד. יש עוד הרבה אסירים בתוך התא ובאגף, אנשים רצחו ילדים קטנים". הנאשם סיפר כי הוא עזר והתנדב במד"א במשך 3 שנים וכי ימשיך לעשות כן על חשבון הזמן המשפחתי שלו. עוד פירט הנאשם ארוכות על אהבתו למדינה ועל תמיכתו ונאמנותו לה וציין כי אינו מסית נגד יהודים, אלא דווקא העלה סרטונים התומכים בדו-קיום במדינה.

הנאשם הוסיף וטען כי האירוע היה תאונה כתוצאה מתקלה ברכב, וכי הוא לא ברח מהמקום, והביע צער על הנפגע ושמחה על כך שהוא חי ובריא ואיחל לו חיים טובים. לטענתו, לו היה רוצה לפגע, היה דורס עם משאיתו אנשים ברחוב שעומדים בפקק. כשבית המשפט הפנה את תשומת לבו של הנאשם לכך שזה לא מה שהודה בו בכתב האישום, השיב הנאשם כי הוא לוקח אחריות מלאה על כך שמדובר בתאונה; וכשבית המשפט הפנה את תשומת לב הנאשם לסעיף 15 לכתב האישום, שבו צויין כי בעקבות האירוע המקדים, גמלה בליבו של הנאשם החלטה לבצע מעשה טרור ולהוציא אל הפועל פיגוע דריסה נגד אזרח ממוצא יהודי, השיב הנאשם כי הוא מודה בכך, והוסיף שימשיך לתמוך במדינת ישראל ולחיות יחד בכבוד ובשלום.

לטענת הנאשם, העונש שביקשה התובעת להשית עליו, כמי שהתנדב במדינת ישראל, חובש במד"א, הציל הרבה נפשות, ולצערך את חלקם הוא לא הצליח להציל, הוא עונש מוות מבחינתו; והוא ביקש מבית המשפט להסתכל עליו ועל משפחתו וילדיו אשר למעשה אין להם אבא, ולצד העונש שיושת עליו, גם לשקמו ולהציל אותו מהמקום שבו הוא נמצא.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

10. בגזירת הדין יש להבטיח קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של כל נאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לכך על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. הערכים המוגנים בעבירות האלימות בכלל, בוודאי בעבירות האלימות החמורות כפי שביצע הנאשם, הם זכותו של אדם לחייו, לשלמות גופו הפיזי והנפשי, לבטחונו ולכבודו, והם נגזרים מערכי היסוד של האדם באשר הוא אדם ומקומו בחברה מתורבתת.

העבירה של חבלה בכוונה מחמירה נמצאת בקצה העליון של סקלת עבירות האלימות שלא הגיעו לכדי המתה, והעונש המרבי בגינה, העומד על 20 שנות מאסר בפועל, מבטא את עמדת המחוקק ביחס לחומרת העבירה ולעוצמת הפגיעה בערכים המוגנים, בין בפועל ובין בכוח. חומרתה של העבירה נגזרת בין היתר מתוצאת המעשה ומעוצמת הסכנה גם בהקשר של פוטנציאל הנזק, שהרי עניינה של העבירה והדגש שבה, במובחן מעבירות חמורות אחרות, היא הכוונה המיוחדת להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה. ראו לעניין זה ע"פ 205/19 לברוב נ' מדינת ישראל (7.6.2020):

"חומרתה הרבה של עבירת החבלה בכוונה מחמירה בה הורשע המערער, ופגיעתה הקשה בערכים המוגנים של הגנה על שלום הציבור וביטחונו, הביאו את המחוקק לקבוע בגינה עונש מאסר ממושך, שני בחומרתו רק לעבירת הרצח." נדגיש, כי חומרת המעשה שתקבע את התגובה העונשית, נמדדת לא רק לפי התוצאה שנגרמה בפועל, אלא גם לפי הנסיבות הכוללות של ביצוע מעשה העבירה ובכללן המניע, התכנון, עצמת האלימות, האכזריות, סוג הנשק או החפץ שבו נעשה שימוש, מספר המשתתפים, עצמת היסוד הנפשי של המבצע וגם פוטנציאל הנזק שהיה גלום באלימות בנסיבותיה הספציפיות; ונפסק כי במקרים המתאימים יש לתת משקל גם לעונש המרבי הקבוע בחוק [ראו לעניין זה ע"פ 687/22 טלוי נ' מדינת ישראל (19.5.2022)]. בהקשר של העבירה של חבלה בכוונה מחמירה, נכון לתת דגש לצד טיב וחומרת החבלה שנגרמה בפועל, אם נגרמה, גם לעצמת היסוד הנפשי, באמצעות בחינת נסיבות המלמדות על עצמת הכוונה לפגוע ולגרום את המום, הנכות או החבלה החמורה.

במקרה שלפנינו, כפי שיפורט להלן, כוונתו של הנאשם לגרום את החבלה החמורה היתה מובהקת והמעשה בוצע כמעשה טרור, שהשפעתו חורגת מגבולות הקורבן הספציפי, והיא ניכרת בפגיעה קשה בתחושת הבטחון לכלל האוכלוסייה בישראל. ראו לעניין זה דברי ההסבר להצעת חוק המאבק בטרור, התשע"ה- 2015 [ה"ח ממשלה 949, 1066] שם צויין כי "עוצמת הפגיעה של הטרור באה לידי ביטוי בכך שמלבד הפגיעה הישירה שהוא מסב לחיי אדם ולשלמות הגוף, יוצר הטרור אפקט פסיכולוגי של פחד ותחושת איום בקרב הציבור כולו ומערער את שגרת חייו של הציבור לאורך זמן".

נוכח השפעתו הרחבה של מעשה טרור מצא המחוקק להחמיר בענישה על עבירה המהווה מעשה טרור, "זאת - בעיקר נוכח המניע האידיאולוגי שבבסיסו, ההישענות על שיתוף הפעולה האזרחי, וההשפעה והנזק שעבריינות זו גורמת לכלל האוכלוסייה בישראל" [דברי הסבר להצעת חוק המאבק בטרור, שם, בעמ' 1104], וקבע את העונש המרבי בגין העבירה של מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה על 25 שנות מאסר בפועל.

בבסיס מעשי הטרור עומדת אידיאולוגיה רצחנית המקדשת את המוות ואף את המפגע עצמו. הדברים נכונים הן למעשי טרור מאורגנים והן למעשי טרור של "מפגע בודד", ואידיאולוגיה זו יש לגדוע ולמגר. משכך נפסק כי חוק הטרור משקף את תפיסת המחוקק לפיה "יחודן של עבירות אלו מצדיק 'הדגשה מיוחדת הן של תכלית ההרתעה בענישה, והן של עיקרון הגמול'" [ע"פ 1466/20 מדינת ישראל נ' פלוני (22.7.2020)]; וראו גם ע"פ 6894/22 אסכאפי נ' מדינת ישראל (15.8.2023), ואת רצון המחוקק להחיל מדיניות ענישה מחמירה בעבירות טרור, המבכרת כאמור ביתר שאת את שיקולי הגמול וההרתעה. על כן, תפקידו של בית המשפט ליישם את החמרת הענישה שקבע המחוקק ולהתאים את מדיניות הענישה לרף הקבוע בחוק הטרור [ראו: ע"פ 1466/20 הנ"ל; וכן ע"פ 8114/22 מדינת ישראל נ' ראזם (30.1.2023)]. מדיניות ענישה מחמירה בעבירות כפי שביצע המערער, שהיא שילוב של מעשה טרור ועבירה ששניה בחומרתה רק לעבירת הרצח, אולי לא תמגר את האידיאולוגיה הרצחנית, אך היא תתן ביטוי מבחינתו של בית המשפט לפגיעה בערכי קדושת החיים ובטחון הציבור, ולעקרון ההלימה שקבע המחוקק. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

12. האירוע שלפנינו הוא אירוע אכזרי, המבטא את כוונתו ובחירתו של הנאשם לבצע פיגוע דריסה נגד אזרח יהודי אך משום היותו יהודי ועל לא עוול בכפו, מתוך מניע לאומני ובמטרה לעורר פחד או בהלה בציבור; וכתוצאה מכך גם מערער את תחושת הבטחון של הציבור, ומעורר את חששה של האוכלוסייה במדינתנו מפני פיגוע לא צפוי שיכול להתרחש בכל מקום, בכל עת וכלפי כל אחד.

פיגוע דריסה, בוודאי כפיגוע של יחיד, הוא מעשה קל לביצוע וקשה לאיתור ולמניעה, שתוצאותיו עלולות להיות קשות וממשיות, הן לנפגעיו והן לתחושת הבטחון של כלל הציבור. כדי לפגוע בעוברי אורח תמימים דרוש רק כלי רכב, כוונה ונחישות לביצוע. על כן, קביעת מתחם העונש ההולם, ולאחר מכן הענישה בתוכו, צריכות לבטא תפיסה ערכית של שאט הנפש ממעשה זה, והדברים נכונים גם, ואולי בעיקר, כאשר המפגע הינו אדם מקרב אזרחי המדינה, שבמעשיו עלול להכתים אוכלוסייה שלמה על לא עוול בכפה, ולגרום לשסע ולפגיעה באמון ההדדי וברקמה העדינה המחברת בין האוכלוסיות השונות.

כאמור, כשהנאשם הגיע לכיכר המטוס וראה את הנפגע והחליט לדרוס אותו הוא האיץ את הרכב, עלה על המדרכה והסיט את רכבו לעבר הנפגע, אז האיץ שוב את הרכב עד שפגע עם רכבו בנפגע, וגם לאחר שהנפגע התרומם באוויר, הוטח ברכב ונזרק לכביש, לא עצר הנאשם את רכבו אלא רק לאחר כ- 200 מטרים. בכך מימש הנאשם את רצונו לבצע פיגוע, העצים את פוטנציאל הנזק הטמון במעשיו, ועשה ברכבו ככלי נשק בידו לממש את מטרתו, והוא אינו שונה בכך ממי שיוצא עם נשק טעון לרחוב בכוונה לבצע פיגוע [ראו: ע"פ 9338/01 מדינת ישראל נ' עוידה, פ"ד נז(1) 529 (2016)].

הנאשם תכנן את הפיגוע ומדובר בהחלטה שהתקבלה אצלו יום קודם לאירוע, על רקע האירוע המקדים, העימות עם ר' סביב נושא החניה, וכעסו של הנאשם על אופן הטיפול של המשטרה באירוע כפי שנחוזה על ידו, כעס שגם בא לידי ביטוי בדברים שכתב וציין בסרטוני הטיקטוק שהעלה כפי שפורטו בכתב האישום; וכעולה מכתב האישום, התכנון בא לידי ביטוי בכך שהנאשם יצא מביתו בבוקר האירוע ונסע לבאר-שבע במטרה להוציא לפועל את הפיגוע. כאמור, הסיבה שהביאה את הנאשם להחליט לבצע פיגוע הדריסה, היתה בעקבות האירוע המקדים, והדברים מצאו ביטוי גם בסרטוני טיקטוק שהעלה לאחר האירוע המקדים, באותו יום ולמחרת (קודם לפיגוע הדריסה). נזכיר כי המאשימה לא ייחסה לנאשם עבירות נוספות של הסתה בעקבות סרטוני הטיקטוק, וניתן לשקול באופן מסוים גם את מצבו הנפשי של הנאשם יום קודם לאירוע, כמצב של חרדה בעקבות האירוע המקדים וכתוצאה מהמפגש שלו עם ר'; והדברים מוצאים ביטוי בעדות הרופאה שפגשה בו יום קודם לאירוע [ת/36] ובמסמך הרפואי [ת/36א]. עם זאת, נבהיר כי אין מדובר ב"קרבה לסייג" ואין כל שמץ של הצדקה למעשהו של הנאשם.

לא נעלם מעינינו כי התכנון והביצוע היו של הנאשם לבדו, ואין מדובר בתכנון על פני תקופה ארוכה אלא כאמור בהחלטה שהתקבלה לאחר האירוע המקדים, יום קודם לפיגוע עצמו. במעמד הצגת הסדר הטיעון הצהירה ההגנה, והתביעה לא הביאה ראיות לסתור זאת, כי אין ראיות בתיק זה שהנאשם או בני משפחתו חברים בארגון טרור, כי לא נמצאו ראיות לקשרים שניהל עם גורמי טרור, או כי הוא היה מעורב בפעילות טרור כלשהי במהלך השנים. לטענות אלו יינתן משקל מסוים לקולא, ואולם מדובר במשקל מוגבל בלבד, שהרי חוק הטרור אינו דורש כי מעשה הטרור נעשה מתוך אידיאולוגיה "טרוריסטית" סדורה, ולפי החוק מעשה טרור יכול להיות מעשה חד פעמי העונה על הגדרת החוק.

בעניין זה, איננו מקבלים גם את טענת ההגנה לפיה מדובר ברף נמוך של מעשה טרור בנסיבות העניין. אכן, הנאשם לא השתייך לארגון טרור ומעשהו הוא מעשה טרור של יחיד. ואולם, חוק הטרור נועד ליתן כלים להתמודדות עם תופעת הטרור, כתופעה המסכנת את בטחון מדינת ישראל, תושביה וסדרי השלטון בה, וסעיף 1(2) לחוק הטרור מלמד כי תכליתו מניעת טרור המבוצע לא רק על ידי ארגוני טרור, אלא גם על ידי יחידים; ומעשהו של הנאשם דנן, הוא מעשה טרור לפי סעיף 2 לחוק הטרור, כיוון שנעשה מתוך מניע לאומני, במטרה לעורר פחד או בהלה בציבור והיה בו כדי לפגוע פגיעה חמורה בגופו של אדם. לא מצאנו בחוק הטרור כל בסיס לסיווג של מעשה טרור ברף גבוה או נמוך. עצם הקביעה כמעשה טרור מחיל את סעיף 37 לחוק הטרור שעניינו העלאת רף הענישה ביחס לעבירה הספציפית שבוצעה כמעשה טרור. אדרבא, כעולה מסעיף 2 לחוק הטרור (סעיף ההגדרות), מעשהו של הנאשם מוגדר כ"עבירת טרור חמורה" ("עבירה המהווה מעשה טרור שדינה, לאחר החמרת הענישה לפי סימן ב' בפרק ג', מאסר חמש שנים או יותר") וכן, כתוצאה מכך, כ"עבירת ביטחון חמורה".

במקרה שלפנינו, וכמפורט בכתב האישום, אין כל מניע אחר זולת החלטתו של הנאשם לבצע מעשה טרור ולהוציא אל הפועל את פיגוע הדריסה ממניע לאומני ובמטרה לעורר פחד או בהלה בציבור; ובהקשר לבחינת חומרת מעשה העבירה עצמו, נביא בחשבון את העובדה כי אכן מדובר במעשה שבוצע על רקע אירוע פרטי שהיה לנאשם ושהוא תפס וחווה אותו כנובע מלאומיותו או מהמגזר אליו הוא משתייך.

הנזק שגרם הנאשם במעשיו הוא קודם כל נזק לנפגע העבירה. תסקיר נפגע העבירה מפרט את הנזק שנגרם לנפגע אך גם את תושייתו ואת אומץ ליבו, כששמע את רעש האצת הרכב, הבחין ברכבו של הנאשם מתקדם לעברו במהירות וניסה לקפוץ מעליו ולאחר הפגיעה, בתושייה שהפגין הצליח לגרור עצמו למדרכה סמוכה ולנסות להזעיק עזרה. ניתן רק לשער את רגעי האימה שחש הנפגע באותם רגעים - נער צעיר שעשה דרכו לבית הספר בבוקרו של יום. לנפגע נגרמה פגיעה פיסיית משמעותית, הוא רותק מספר ימים למיטתו ולאחר מכן לכסא גלגלים ובשלב מאוחר יותר אף נאלץ להיעזר בקביים; וסבל ועודו סובל כאבים עזים גם היום לצד מוגבלות פיסיית שבגינה גם נקבעה לו דרגת נכות משמעותית כנפגע פעולות איבה. מעבר לכך, קיימת פגיעה נפשית המלווה את הנפגע עד היום, וידענו כי הפגיעה בנפש משמעותית לעתים לא פחות מהפגיעה בגוף. כעולה מתסקיר נפגע העבירה, הנפגע זקוק לשיקום פיסי ונפשי, הוא חווה עד היום תסמינים פוסט טראומטיים, תחושת הבטחון שלו נפגעה קשה, וכך נפגעה שגרת חייו והתפתחותו בשלב הקריטי של חייו, לרבות בשלב גיוסו לצה"ל ואפשרויות הגיוס שעמדו בפניו.

מעבר לכך, נפגעה תחושת בטחונו של הציבור, כפי שהיא נפגעת בכל פיגוע טרור, לרבות פיגוע דריסה אשר תמיד "צץ" באופן לא צפוי ופוגע בתחושת הבטחון הכללית של הציבור במרחב הציבורי. עיקר החומרה שבעבירה לפי סעיף 329(א) לחוק העונשין נעוץ בכוונה שמאחורי המעשה ובסכנה להתממשותה, ובמקרה שלפנינו, פיגוע הדריסה נעשה בכוונה להטיל בנפגע מום או נכות או חבלה חמורה ובמטרה לעורר פחד או בהלה בציבור. המעשה עצמו בצירוף כוונתו ומטרתו של הנאשם, מערערים קשות את תחושת הבטחון של הציבור.

במעשהו של הנאשם קיים נזק פוטנציאלי לא רק של גרימת נכות, מום או חבלה חמורה, אלא אף נזק פוטנציאלי לתוצאה קטלנית. עצם הכוונה לבצע פיגוע דריסה, גם אם ללא כוונה קונקרטיית להמית את הקורבן, בצירוף המעשה המסוכן, ובכלל זה האצת הרכב, הסטתו לעבר המדרכה המשמשת את הולכי הרגל והפגיעה המכוונת והחזיתית בנפגע, מפחיתים את יכולת השליטה של המבצע על תוצאות מעשיו ובכלל זה האפשרות לתוצאה קטלנית, כנזק פוטנציאלי נוסף לעבירה. במקרה שלפנינו, בנס, ואולי גם עקב תושייתו של הנפגע, לא הסתיים האירוע בתוצאה קטלנית.

הנאשם הבין היטב את מעשהו ואת הפסול שבו, וכפי שעולה מכתב האישום התכוון ורצה בתוצאה הפסולה מתוך מניע לאומני ובמטרה לעורר פחד או בהלה בציבור, והוא יכל בוודאי להימנע מהמעשה, והיתה לו שליטה מלאה. הוא עשה בחירה לבצע פיגוע דריסה, ויצא לבאר-שבע בבוקר האירוע לשם כך.

במכלול הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ובכלל זה עצמת הנזק בפועל ובכוח, מצאנו כי עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה; ובשים לב לתכנון, למניע ולרצון בתוצאה, גם מידת האשם, גבוהה; ועם זאת ניתן כאמור משקל להצהרה במסגרת הסדר הטיעון, בדבר העדר רקע של עיסוק בטרור והרקע האישי לעבירה. מדיניות הענישה הנוהגת

13. מדיניות הענישה הכללית בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה היא מדיניות מחמירה, ובוודאי נכונים הדברים לגבי מעשים שבוצעו כמעשי טרור, שלגביהם נקבע כאמור שיש לבכר את שיקולי ההרתעה והגמול וליצוק תוכן להוראת המחוקק להחמרת הענישה כפי שבאה לידי ביטוי בחוק הטרור.

עם זאת, גם בעבירות חמורות כפי העבירה שלפנינו, קשת הענישה רחבה ותלויה בנסיבות כל מקרה ומקרה. הצדדים הפנו אותנו למספר מצומצם של פסקי דין, כל אחד לפי נקודת מבטו. מטבע הדברים אין כמעט מקרים שהם דומים באופן מלא לענייננו, של פיגוע דריסה שבוצע על ידי אזרח ישראלי ואשר הסתיים בחבלה לקורבן ולא חלילה במוות, ובהעמדתו של המפגע לדין. לא מצאנו גם מקום להקיש מהליכים בהם נערך הסדר טיעון "סגור" לעונש, ואשר בהם השיקולים לא תמיד מפורטים בגזרי הדין. עם זאת, מחלק מהמקרים כן ניתן לתת סימנים לענייננו: בע"פ 6533/18 חשים נ' מדינת ישראל (24.2.2020), אשר הוגש על ידי המאשימה, נדונה מערערת שהורשעה לאחר שמיעת ראיות בעבירה של מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה וכן בעבירה של החזקת סכין. האירוע התרחש בחודש דצמבר 2016, המערערת העלתה פוסט בפייסבוק עם תמונת מסגד אלאקצא וכתוב בו היא מתארת את רצונה למות כשהידה, ולאחר מכן הגיעה ברכבה למחסום קלנדיה, צייתה להוראת חייל לעצור, המתינה שהחייל יחצה את נתיב נסיעתה ויעבור אל מול מכוניתה, ואז לחצה על דוושת הגז והאיצה את נסיעת מכוניתה, פגעה בחייל שנהדף על מכסה המנוע ונפל אל הכביש. המערערת המשיכה בנסיעה, פגעה במכונית אחרת, סתה מנתיב הנסיעה ונעצרה בבטונדות שהוצבו במקום. בעודה יושבת במכונית שלפה סכין והניפה אותה תוך קריאות "אין עוד אלוהים לבד מאללה ומוחמד הוא שליחו" עד אשר נעצרה על ידי כוחות הבטחון. נציין כי לחייל נגרמו פגיעות קלות בלבד, ועל כן המערערת הורשעה בעבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין ביחד עם סעיף 37 לחוק הטרור. בית משפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שבין 8 ל-14 שנות מאסר בפועל, והשית על המערערת, שלא נטלה אחריות על מעשיה, עונש מאסר של 10 שנים ועונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את הערעור לרבות את הטענה שיש להקל בעונש בשל הפגיעה הקלה שנגרמה לחייל. המקרה שלפנינו דומה בחומרתו למקרה זה, הגם שנדמה כי מהירות הנסיעה של הנאשם דנן היתה גבוהה יותר בעת הפגיעה, ובפועל גם הנפגע שלפנינו ניזוק באופן חמור יותר. בע"פ 9964/16 אסראא נ' מדינת ישראל ואח' (22.1.2018), אשר הוגש על ידי המאשימה, נדונה מערערת שהורשעה על סמך הודאתה בעבירה של ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה לפי סעיפים 329(א)(1) + 25 לחוק העונשין. כחלק מגל הטרור שהיה במדינה מאז חודש ספטמבר 2015, החליטה המערערת לבצע פיגוע טרור על רקע לאומני כלפי יהודים או אנשי כוחות הבטחון ובמהלכו למות כשהידה. ביום 10.10.2015 המערערת כתבה על פתק הודעה המייחלת למות אויבי האלוהים, קמה בבוקר, התפללה, העמיסה בלון גז על רכבה ונסעה לירושלים במטרה לפוצץ את בלון הגז ולגרום חבלה חמורה ליהודים ולאנשי כוחות הבטחון. לאחר שנעצרה על ידי שוטר, במהלך בדיקת רישיונותיה, פתחה המערערת את בלון הגז והציתה את הגז, וכתוצאה מכך נגרם פיצוץ, השוטר נהדף ונגרמו לו כוויות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שבין 9 ל-14 שנות מאסר בפועל וגזר את דינה של המערערת ל-11 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש וקבע כי העונש שהושת על המערערת נמצא ברף התחתון של מתחם הענישה ההולם, אף בשים לב לנזקים שנגרמו למערערת עצמה כתוצאה ממעשיה. אמנם אין מדובר בפיגוע דריסה כבענייננו, אולם מדובר על מי שעשתה שימוש ברכבה כדי לפגע. ועוד יוער כי מדובר בגזר דין שניתן לפני כניסתו לתוקף של חוק הטרור הקובע החמרה בענישה של מבצעי מעשי טרור.

בע"פ 9338/01 מדינת ישראל נ' עווידה, פ"ד נז(1) 529 (2016), אליו הפנתה המאשימה, נדון עניינו של משיב שהורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, בכך שנהג במשאית בכביש ירושלים-רמאללה ובהגיעו לצומת א-ראם פנה במהירות גבוהה לתוך סמטה בה עמדו שישה חיילים בכוונה לפגוע בהם. המשיב פגע בחיילים אולם לא נקבעו ממצאים בדבר חומרת הפגיעה שנגרמה להם. המשיב אף נפגע מירי החיילים לכיוונו במעמד האירוע. לחובת המשיב היתה הרשעה קודמת בגין הנחת חומרי חבלה בכוונה לגרום למוות בגינה ריצה 3 שנות מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי גזר על המשיב עונש של 3.5 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים, ובית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והחמיר את עונשו העיקרי של המשיב ל- 11 שנות מאסר בפועל, בקבעו כי כלפי העבירה ממין זו בה הורשע הנאשם, יש לנקוט גישה מחמירה הרואה בעונש המירבי כנקודת המוצא שממנו מפחיתים לפי נסיבות המקרה, ובקבעו גם כי אינו ממצה, כערכאת ערעור, את מלוא חומרת העונש. מקרה זה דומה בחומרתו למקרה שלפנינו, כשמחד פוטנציאל הנזק באותו מקרה היה רב יותר, אך מנגד הפגיעה ביחיד במקרה שלפנינו משמעותית יותר. בנוסף, יש להדגיש כי מדובר באירוע שהתרחש לפני חקיקת חוק הטרור.

ההגנה הפנתה לע"פ 4263/14 נעאים נ' מדינת ישראל (2.6.2015) שם נדון עניינו של מערער שהורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, בכך שבעקבות מחלוקת בין נהגים בכביש, על רקע ניסיונות עקיפה, עצרו המערער והמתלונן את רכביהם בצד הדרך, המתלונן יצא מהמשאית בה נהג והלך לכיוון רכבו של המערער ושעה שניצב המתלונן מול רכב המערער, פתח המערער בנסיעה מהירה לכיוון המתלונן, פגע בו והעיפו על מכסה המנוע של רכבו והמתלונן אחז במכסה המנוע למספר שניות, אולם המערער לחץ על דוושת הבלמים והעיף את המתלונן קדימה לעבר הכביש ובהמשך דרס אותו ונמלט. המתלונן נפצע בראשו, ידיו ורגליו. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין שנתיים לחמש שנות מאסר בפועל, והמערער שנעדר עבר פלילי נדון ל- 3 שנות מאסר בפועל וענישה נלווית. בית המשפט העליון דחה את הערעור למעט הקביעה כי ימי מעצרו יוכו מעונש המאסר. מקרה זה, שעניינו התנהגות אלימה על רקע השימוש בכביש ולא על רקע לאומני, אינו דומה לעניינו, שבו מדובר בפגיעה מתוכנן ומכוון על רקע לאומני, יציאתו של הנאשם לשם כך מביתו והגעה מכוונת למקום הפיגוע, והכולל אף עבירה לפי חוק הטרור.

עוד הפנתה ההגנה לע"פ 3090/11 ענתבאוו נ' מדינת ישראל (18.10.2012) שם נדון עניינו של מערער שהורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיפים 329(א)(1) ו- (2) לחוק העונשין, בכך שעל רקע מחלוקת שנתגלעה בין המתלונן שהיה מתדלק בתחנת דלק, למערער שהגיע לתדלק, סביב מטבעות בהן בוצע התשלום, נכנס בשלב מסויים המערער לרכבו, נהג ברכב לעבר המתלונן ופגע במתלונן שהוטל על מכסה המנוע ונאחז במגבים. המערער המשיך לנהוג כשהמתלונן שרוע על הרכב עד שהמתלונן נחבט בקונטיינר בתחנת הדלק. למתלונן נגרמו חבלות חמורות, שברים באגן וברגל שמאל והוא נזקק לאשפוז וניתוח. המערער נעדר עבר פלילי, הזעיק עזרה במעמד האירוע וניתן גם משקל לחלופי הזמן. על המערער נגזר עונש של 3 שנות מאסר וערעורו נדחה. מקרה זה, של "פתרון" סכסוך באלימות, שלא על רקע לאומני, אינו דומה כלל לעניין פיגוע לאומני כפי עניינו, הכולל אף עבירה לפי חוק הטרור, ולא ניתן ללמוד ממנו לעניינו.

ההגנה הגישה פסיקה נוספת שעסקה באירועי מרדף אחר גנבי רכב, שגם אם בשלב מסויים כללו ניסיונות לפגוע באמצעות הרכב בשוטרים, הרקע למעשים לא היה לאומני [ע"פ 3991/04 רגבי נ' מדינת ישראל (2.5.2005); ע"פ 5492/11 אלרחמן נ' מדינת ישראל (5.8.2012)]; פשיטא שמקרים אלו כלל אינם רלוונטיים לעניינו. 14. כאמור, המאשימה ביקשה לקבוע מתחם הגבוה משמעותית ממדיניות הענישה בפסיקה שהוצגה על ידה, בנימוק שיש להחמיר בענישה בנסיבות התקופה שבה אנו מצויים ובנסיבות המקרה שלפנינו. אין חולק כי בית המשפט רשאי במקרים מסוימים להחליט כי הגיעה השעה להעלאת רף הענישה, אך זאת לפי הכללים שהותוו ע"י בית המשפט העליון. בהקשר זה נקבע בע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל, סד(2) 666 (2011): "מובן הדבר שאין בית המשפט כבול לעולם לרף הענישה הנוהג, ופשיטא כי רשאי בית המשפט, כשהשעה צריכה לכך, להחמיר ולהעלות את רף הענישה. יש מהפכות המתחילות מלמטה, ופעמים שהעלאת רף הענישה בעבירה כזו או אחרת נעשית על ידי הערכאות הדיוניות וזוכה בדיעבד לגושפנקא של בית משפט זה. ככלל, העלאת רף הענישה צריכה להיעשות בהדרגתיות, תוך בחינה כפולה של רף הענישה הנוהג, הן ביחס לעבירות הקונקרטיות שבפניו, והן ביחס לעבירות אחרות בדיני העונשין. הצורך בבחינה כפולה מעין זו הוא ברור: הבחינה האחת נדרשת על מנת לשמור על עקרון אחידות הענישה, למען יושתו עונשים דומים על אלה המבצעים עבירות דומות (בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה). הבחינה השנייה נדרשת על מנת לשמר קיומו של מדרג ענישה הגיוני בין העבירות השונות, כך שלא ייווצר מצב בו פלוני אשר הורשע בעבירה מסוימת, ישא בעונש כבד מאלמוני אשר הורשע בעבירה חמורה יותר".

המאשימה לא הרחיבה בטיעוניה בעניין זה, ולמעשה טענה להחמרה בענישה, שלא ניתן להגדירה כ"הדרגתית", מבלי להראות כיצד המקרה שבפנינו עומד בקריטריונים שנקבעו בבית המשפט העליון לעניין זה. הגם שאין ספק בעינינו כי נדרשת ענישה מחמירה בעבירות אלימות ובוודאי בעבירות טרור כפי שביצע הנאשם, ואין חולק כי מעשיו של הנאשם חמורים עד מאד; ויתכן כי הגיעה השעה לשקול העלאת הרף הענישה, הרי שבהעדר תימוכין מטעם המאשימה ללמד כי התמלאו הקריטריונים לכך, ובשים לב למכלול הנסיבות, לא מצאנו כי מדובר במקרה המתאים להעלאת רף הענישה כשלעצמו, ובוודאי לא באופן כה דרסטי כפי שעתרה לו ב"כ המאשימה. בהקשר זה הבאנו בחשבון בין היתר את מצבו הנפשי של הנאשם זמן קצר לפני העבירה בעקבות האירוע המקדים; ההצהרה כי אין מדובר באדם המשתייך לארגון טרור, מנהל קשרים עם גורמי טרור, או מעורב בפעילות טרור; והעובדה שהמעשה בוצע לפני האירועים והטבח ב- 7.10.23 וההסלמה הבטחונית שלאחריהם.

בשים לב לכל המפורט, ובכלל זה הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת הפגיעה הגבוהה של מעשי הנאשם בערכים המוגנים; ובהתחשב ברמת הענישה העולה מהפסיקה, בשינויים המתחייבים ביחס לכל מקרה ומקרה, אנו קובעים את מתחם העונש ההולם לעבירת הטרור שביצע הנאשם כמתחם שנע בין 11 ל- 14 שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית הכוללת מאסר על תנאי, פיצוי מוחשי לנפגע העבירה, פסילת רישיון נהיגה וחילוט רכבו של הנאשם. גזירת דינו של הנאשם בתוך המתחם

15. הנאשם כיום כבן 41 וחצי, נשוי ואב ל- 5 ילדים, הצעיר ביניהם בן 4. אין לו עבר פלילי. הנאשם נטל בסופו של דבר אחריות למעשיו, וגם אם עשה זאת רק בשלבים מתקדמים של ההליך, וגם אם עד היום הוא מתקשה לבטא זאת מול קצינת המבחן ואף מול בית המשפט, יש לזקוף לזכותו את החסכון בהעדת נפגע העבירה (על חקירתו ויתר עוד טרם ההגעה להסדר הטיעון). בכך הנאשם הקל מעט על סבלו של הנפגע, ונפנה בהקשר זה לאמור בתסקיר נפגע העבירה על הימנעותו של הנפגע מלהגיע לדיונים בשל הקושי הרגשי הכרוך בכך (עמ' 2 לתסקיר). נציין, כי ניכר היה לאורך ההליך הקושי של הנאשם להודות בעבירת טרור, ובסופו של דבר הוסכם כי אכן הוא ביצע עבירת טרור, והודאתו זו מהווה חלק מהליך החרטה שלו.

כשיקול לקולא יש להביא בחשבון העדר רישום פלילי לנאשם, את מצבה הכלכלי של משפחתו ואת צרכיהם הרפואיים של חלק מבני המשפחה, כשמאסרו של הנאשם בהחלט משפיע על יכולתה התפקודית של משפחתו הגרעינית. נציין גם את תמיכת משפחתו הנורמטיבית של הנאשם, שבעצמה תורמת למדינה כפי שהוצג בתסקיר ואף בעדות ששמענו מפיו של מר אסמעאיל אלקרינאוי, על האופן בו נרתם ביחד עם אחרים, על דעת עצמו, ביום ה- 7.10.2023 לחלץ ולהציל נפשות ממסיבת הנובה ומיישובי הנגב המערבי. נציין כי כעולה מתסקיר שירות המבחן, גם הנאשם בעצמו התנדב במד"א כשלוש שנים קודם לאירוע, ואף זאת ראוי לזקוף לזכותו כתרומה לחברה.

לא מצאנו לתת משקל משמעותי לטענות הסנגור אודות אופן ניהול ההליך. איננו סבורים כי הופרו זכויותיו הדיוניות והמהותיות של הנאשם בכל הנוגע לנוכחותו בדיון. אכן, הנאשם לא נכח באולם בעת שמיעת הראיות אולם הדבר נעשה על פי המתווה התחקיתי הקיים בשים לב למצב הבטחוני וממילא הוא היה צפוי להעיד בפנינו באולם, אם ההליך היה מגיע לשלב זה. אשר ליתר התקלות שבניהול ההליך ע"י המאשימה כטענת הסניגור ובקשתה של המאשימה לתקן את כתב האישום במהלך ההליך, הרי שלאורך הדרך ניתנו החלטות דיוניות שונות בהקשר זה (לרבות דחיית בקשתה האחרונה של התביעה לתיקון כתב האישום), וממילא לא הוצג בפנינו כיצד הדבר השפיע בפועל על זכויות הנאשם בהליך, שבסיומו כאמור הציגו הצדדים הסדר טיעון והנאשם הודה בעובדות כתב אישום מתוקן. לא נעלם מעינינו כי הנאשם שוהה במעצר כעצור בטחוני וכי תנאיו הינם בהתאם לנהלי שב"ס בהקשר זה, וניתן להניח כי כישראלי הוא חווה קושי רב יותר לשאת את מאסרו.

לצד שיקולים אלו הנוגעים לנאשם עצמו, יש לשקול גם את הצורך בהרתעה ליחיד, ולא פחות את הצורך בהרתעת הרבים, בוודאי כאשר עניין לנו במעשה טרור שבוצע על ידי "יחיד", אזרח ישראלי, ונדרשת הרתעה כלפי אותם יחידים פוטנציאליים הבוחנים את כדאיות ביצוע מעשה טרור.

במכלול כלל שיקולים אלו מצאנו לגזור את דינו של הנאשם בחלק הנמוך של מתחם העונש ההולם אך לא בתחתיתו. 16. מעבר לרכיב המאסר שבענישה, מצאנו לפסוק פיצוי הולם לנפגע העבירה, שיביא בחשבון את נזקיו של הנפגע ויתן מענה ראשוני לפחות לנזק הרב שנגרם לו, כעולה מתסקיר הנפגע. בקביעת הפיצוי אין להתחשב ביכולתו הכלכלית של הנאשם ויש לזכור כי מדובר בפיצוי על דרך האומדנא שאינו בהכרח ממצה את כל נזקיו של הנפגע. במכלול שיקולים אלו, אנו קובעים את הפיצוי לנפגע על סך של 80,000 ₪.

17. הנאשם ביצע את מעשה הטרור באמצעות רכבו.

סעיף 43 לפקודת התעבורה מסמיך את בית המשפט שהרשיע את הנאשם בעל רישיון נהיגה או בעל רישיון רכב, בעוון או פשע שביצועם נתאפשר או הוקל עקב נהיגתו ברכב או עקב השימוש ברכב - בנוסף על כל עונש אחר - לפסול את הנאשם מהחזיק רישיון כאמור, לצמיתות או לתקופה מסוימת. התביעה אכן עתרה במסגרת טיעוניה לעונש לפסול את רישיונו של הנאשם בפועל ועל תנאי, מבלי לציין את תקופת הפסילה המבוקשת, כשהמשמעות היא שהיא לא עתרה לפסילה לצמיתות.

סבורנו כי נוכח מהות העבירה והעובדה שבוצעה תוך שימוש מתוכנן ברכב עצמו, ככלי לביצוע הפיגוע, יש להורות על פסילת רישיונו של הנאשם. לעניין מתחם הפסילה יש לשקול בין היתר את חומרת המעשה ואת החלק שהיווה השימוש ברכב לצורך ביצוע העבירה; וכן מדיניות ענישה נהוגת, ובכלל זה פסיקה שנעה בין פסילה לתקופה של 5 שנים במקרה של דריסה מכוונת שלא בנסיבות טרור [ע"פ 3090/11 ענתבאווני נ' מדינת ישראל (18.10.2012)]; ע"פ 4263/14 נעאים נ' מדינת ישראל (2.6.2015)] ועד 10 שנים במקרה של דריסה מכוונת של חיילים [ע"פ 9338/01 מדינת ישראל נ' עווידה, פ"ד נז(1) 529 (2016)]. בשים לב למכלול שיקולים אלו אנו קובעים את רכיב הפסילה במתחם הנע בין 5 ל- 10 שנות פסילה. בהתחשב בכך שהפסילה היא חלק מרכיבי הענישה ויש להתבונן על כלל תמהיל הענישה, הכולל ריצוי עונש מאסר ממושך שבסופו יידרש הנאשם לשוב ולפרנס משפחתו, ובשים לב לכך שמדובר באדם שעד מעצרו התפרנס מנהיגה, נגזור את רכיב הפסילה בסמוך לאמצע המתחם, לתקופה של 7 שנות פסילה.

בנוסף, ובהתאם לסעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, יש מקום להורות על חילוט רכבו של הנאשם, מסוג קיה מ.ר. 72-368-25 [ת/55], כמבוקש על ידי המאשימה. מדובר בתכלית מעין עונשית כלפי הנאשם כבעל הרכב, שהקדיש את הרכב לביצוע העבירה, והיא אף בעלת פן הרתעתי אפקטיבי [השוו גם: ע"פ 8664/19 בכר נ' מדינת ישראל (8.3.2020)].

סוף דבר

18. אשר על כן, אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:

- (א) 12 שנות מאסר בפועל. המאסר יימנה מיום מעצרו של הנאשם 24.11.2022.
- (ב) 12 חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור במשך 3 שנים ממועד שחרורו ממאסר כל עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה בטחונות (עבירה המנויה בפרק ז' לחלק ב' בחוק העונשין), או עבירה לפי חוק המאבק בטרור.
- (ג) פיצוי לנפגע העבירה, בסך 80,000 ₪.
- (ד) פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, למשך 7 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו.
- (ה) 12 חודשי פסילה על תנאי מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירת עוון או פשע תוך שימוש ברכב, או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.
- (ו) אנו מורים על חילוט הרכב מסוג קיה מ.ר. 25-368-72 לטובת אוצר המדינה.
- זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.
- ניתן היום, ח' ניסן תשפ"ה, 6 אפריל 2025, במעמד הצדדים.